

**Prace Naukowe
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie**

FILOZOFIA

III

Filozofia wobec zagrożeń cywilizacyjnych

**pod redakcją Ryszarda Miszczyńskiego
i Huberta Mikołajczyka**

2001

Recenzenci

Bartłomiej KOZERA

Józef ŻURAW

Komitet Redakcyjny

Grzegorz BANASZKIEWICZ, Romuald DERBIS, Tadeusz DUBICKI,

Joanna GROCHOWSKA, Jadwiga KNOP, Dorota ORTENBURGER,

Tadeusz PANECKI, Jerzy PIWOWARSKI

Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor naczelny),

Zdzisław STĘPIEŃ, Dariusz ŻŁOTKOWSKI

Korektorzy

Mirosław ŁAPOT

Michał MATLINGIEWICZ

Radosław PODOBIŃSKI

Łamanie komputerowe

Jacek KUKUŁKA

Projekt okładki

Tomasz ZIELONKA

© Copyright by & Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
Częstochowa 2001

ISBN 83 – 7098 – 299 – 9

BG WSP

252399

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,
42 – 200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8,

tel. (0 34) 378 43 29, (0 34) 378 43 27; fax (0 34) 378 43 19

e-mail: wydawnictwo@wsp.czyst.pl

Druk i oprawa: ACGM S.A. LODART, 93-005 Łódź, ul. Wólczajska 223,

tel. (0 42) 636 59 08; fax 681 84 27

Spis treści

Przemiany cywilizacji współczesnej

Sławomir Drogoś	
Wzorce i godność umierania we współczesnej cywilizacji Zachodu	9
Grzegorz Francuz	
Czy można odrzucić antropocentryzm? Analiza niektórych postulatów ekofilozofii	19
Stanisław Kijaczko	
Problem samobójstwa w asyście lekarza w świetle politycznej koncepcji liberalizmu	31
Krystyna Sędziak-Paździora	
Problemy narkomanii w Polsce (stan badań)	45

Filozoficzne problemy współczesności

Zbigniew Ambrożewicz	
Monadyzm i immanentyzm jako postać filozofii współczesnej	57
Tomasz Drewniak	
Filozofia wobec nihilizmu	69
Hubert Mikołajczyk	
Wilhelma Windelbanda historyczna weryfikacja transcendentalizmu Kanta	83
Marcin Pietrzak	
Dwie filozoficzne strategie obrony podmiotowości: John R. Searle i Thomas Nagel	93
Andrzej Tarnopolski	
Niepowtarzalność filozofii w komiksowym świecie cywilizacji masowej	105
Maciej Woźniczka	
Kulturowa funkcja edukacyjna filozofii wobec zagrożeń cywilizacyjnych	111

Wybrane zagadnienia filozofii współczesnej

Hubert Mikołajczyk	
Humanistyczne aspekty doświadczenia poznawczego Hansa-Georga Gadamera	123
Hubert Mikołajczyk	
Heinricha Rickerta aksjologiczne ugruntowanie kantowskiego transcendentalizmu	135

Andrzej J. Noras	
Absolutność wartości w ujęciu Nicolaia Hartmanna	145
Stanisław Podobiński	
Rozwijanie potencjału językowego w człowieku jako wyzwanie współczesności	159
Wojciech Słomski	
Czy Alfred Tarski był filozofem? Garść rozważań — w 100 rocznicę urodzin	161
Wojciech Słomski	
Ewolucyjna teoria wiedzy Karla R. Poppera	175
Maciej Woźniczka	
Spór psychologizm – antypsychologizm w dziedzinie filozofii: przegląd bibliograficzny i dyskusja	185
Recenzje	
Wojciech Słomski	
Umysł ludzki — analiza analityczno-fenomenologiczna (Robert Piłat: <i>Umysł jako model świata</i> , IFiS PAN, Warszawa 1999)	209

Filozofia jest teoretyczną analizą uniwersalnych problemów człowieka. Powstając jednak w określonych warunkach korzysta ze współczesnego sobie języka, odpowiada na aktualne pytania. Przedstawione napięcie szczególnie widoczne jest w refleksji nad rozwojem filozofii i kultury prezentowanej w artykułach przygotowanych na konferencję *Filozofia wobec zagrożeń cywilizacyjnych*, zorganizowaną przez częstochowski oddział Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Autorzy pochodzą ze środowiska częstochowskiego skupionego głównie w Zakładzie Filozofii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie lub są pracownikami Instytutu Filozofii Uniwersytetu Opolskiego, którym tą drogą składamy serdeczne podziękowanie za przybycie i aktywny udział w konferencji.

Naszkicowaną perspektywę łatwo dostrzec także w pozostałych pracach, które nie były przygotowywane na konferencję. Połączyliśmy je wierząc, że wspólnie stanowią pewien krok na drodze filozoficznego poszukiwania prawdy.

Redaktorzy